

Radost Amerike nad veliko volilno zmago v Zapadni Nemčiji

Predsednik in državni tajnik pravita, da je ta zmaga veliko večja kot sta si drznila pričakovati.

DENVER. — Predsednik Eisenhower in državni tajnik Dulles sta označila ponovno izvolitev nemškega kanclerja Adenauerja, ki je bil izvoljen z ogromno večino glasov, za večjo zmago "kot smo se je drznili pričakovati."

Državni tajnik Dulles se je razgovarjal s časnikarji po dve in pol ure trajajočem razgovoru s predsednikom Eisenhowerjem o nemških volitvah in drugih zunanjepolitičnih zadevah.

Dulles je dejal, da je iz ponovne izvolitve Adenauerja razvidno, da Nemčija odobrava in sodeluje s politiko treh zapadnih držav — Združenih držav, Velike Britanije in Francije. Dalje je Dulles izrazil upanje, da bo ta zmaga dovela do združenja Nemčije in do končnega združenja Evrope.

Državni department v Washingtonu je prav tako izrazil svojo zadovoljstvo nad izidom volitev v Nemčiji, rekoč, da pomeni ta zmaga indorsiranje demokratske obnove in "nekompromisno opozicijo sovjetskim namenom."

Dulles je v Denverju tudi dejal, da sta on in Eisenhower razpravljala o ponovnem sporu glede Trsta, ki je nastal med Jugoslavijo in Italijo. Dejal je, da ni bilo nobene "oficijelne spremembe v stališču Združenih držav, ki so ga zavzele leta 1948 in s katerim podpirajo idejo, da se vrne celotna jadranska svobodna zona Italiji."

Dalje je Dulles povedal časnikarjem, da sta z Eisenhowerjem razpravljala tudi o Koreji in korejskih, ki se jih bo podvzelo za politično konferenco.

Kar se tiče izmene vojnih ujetnikov, je državni tajnik dejal, da nima nikakih dokazov, da zadržujejo komunisti še kake ameriške vojne ujetnike.

Iz raznih naselbin

BARBERTON, O. — V nedeljo 13. septembra bo imel barbertonski lovski klub zaključno streljanje, na katero vabi prijazno vse ostale slovenske lovske klube in prijatelje. Streljanje bo na klubovem strelišču v Rittman.

WINDSOR, O. — Louis Span iz Marcella Rd. v Clevelandu leži že dalj časa bolan pri svoji hčerki na Rt. 1 — Box 181.

Repatriacija kitajskega generala

SEOUL, Koreja. — Osmo armada je v nedeljo repatriirala kitajskega generala Woo Che Teha, poveljnika prve kitajske armade. Generala so zajele ameriške čete 12. julija 1952 pri Chorvonu. Njegovo zajetje je armada ohranila tajno.

Vremenski
prerok
pravi:

Jasno in toplo danes, tako tudi ponoči.

SODNIK VINSON JE UMRL

Predsednika Vrhovnega sodišča, ki je bil star 63 let, je zadel srčna kap.

WASHINGTON. — Fred M. Vinson, predsednik Vrhovnega sodišča Združenih držav od leta 1946, je včeraj nenadoma umrl. Zadel ga je srčna kap. Ob smrti je bil star 63 let.

Umrli je v svojem stanovanju v Sheraton Park hotelu ob 3:15 zjutraj, kmalu nato ko je prihitel poklicani zdravnik.

Vinson je bil ves čas pri dobrem zdravju. Večer poprej je odšel s svojo ženo in sinom zdrav k počitku.

Z njegovo smrtjo je zdaj izpraznjeno prvo mesto sodnika Vrh. sodišča izza Eisenhowerjevega nastopa vlade.

Slišijo se že razne spekulacije, tako na primer tudi ta, da bo predsednik Eisenhower imenoval na njegovo izpraznjeno mesto predsednika Vrhovnega sodišča Earl Warren iz Californije, ondotnega republikanskega guvernerja, ki je že pred dnevi naznanil, da ne bo več kandidiral za governerski urad.

Odhod voj. ujetnikov v nevtrarno zono k "izpreobračanju"

Prvi ujetniki, ki nočejo nazaj pod komunistično vladno, so pričeli prihajati v nevtrarno zono.

PANMUNJOM, Koreja. — Zavezniki so pričeli pošiljati včeraj protikomunistične severnokorejske in kitajske ujetnike v nevtrarno zono, kjer jih bodo posebni komunistični komisariji in drugi rdeči blagovestniki skušali pregovoriti, da se vrnejo v svoje komunistične očetnjave.

Zavezniško poveljstvo je sporočilo, da bo do 18. sept. poslanih tja 14.710 Kitajcev in 7.918 Severnokorejcev. "Pojasnjevanja", s katerim jim bodo pričeli bistrili duha komunistični agenti, se bodo pričela v dveh tednih.

General K. Thimaya, predsednik komisije petih držav, ki bodo nadzorovale to "pojasnjevanje", je prisel v ponedeljek v Tokio, odkoder bo z letalom odpotoval v Korejo.

Japonski padalci

TOKIO. — Japonska bo ustanovila zbor padalcev (paratroopers), ki bo štel 5.000 moč.

WASHINGTON. — Včeraj je prišel z letalom v Washington japonski prestolonaslednik Akihito, katerega je na letališču pozdravil med drugimi tudi državni tajnik Dulles.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je proglasil 30-dnevno periodo žalovanja za umrlim predsednikom Vrhovnega sodišča Fred M. Vinsonom ter odredil, da se imajo vse zastave na federalnih poslopih v tej deželi in v inozemstvu izvesti na poldrogu. TEHERAN, Iran. — Samo v Teheranu je tajna policija prišla nad 500 komunističnih voditeljev, odkar je novi premier general Zahedi dne 21. avgusta odredil pogon za njimi.

Mladina je naredila zgago na rdečem pikniku v Clevelandu

V Sovjetiji so delavci srečni, dobro oblečeni in dobro hranjeni, je dejal urednik Daily Workerja.

CLEVELAND. — Mladina, ki je metala kamenje in prazne koštrne škatlje od konzerv z bliznjega holma na piknik v Parmu, O., je naredila kakim 200 tovarišem, prijateljem Sovjetije, ki so se tamkaj zbrali, precej sitnosti in zgage. Ta piknik so imeli tovariši v nedeljo popoldne.

Fantiči so pobegnili, preden je dospela policija. Sponzorji piknika so namenili čisti prebitek kakim šestim časopisom ki podpirajo in zagovarjajo komunistično stvar.

Glavni govornik na pikniku je bil Joseph Clark od uredništva Daily Workerja v N. Yorku, ki je opisoval svoje bivanje v Sovjetiji od leta 1950 do letošnjega maja. Dejal je, da so vsa poročila o suženjskem delu in o slabih življenjskih razmerah v Sovjetiji, zlagana.

Dejal je, da so bili doseženi ogromni uspehi v izboljšanju življenjskega standarda. Sovjetski delavci so dobro oblečeni in dobro hranjeni in plačujejo nizko najemnino. Rekel je, da je osebnostno preiskal, koliko je resnice na poročilu AFL, da so izven Kijeve v Ukrajini tri velika suženjska taborišča. "Vse, kar sem ugotovil, je bila velika agrikulturna skupnost in soseska, kjer so bili vsi delavci srečni in zadovoljni", je dejal.

Novi grobovi

Rose Hollis

Umrli je Rose Hollis, rojena Picelj, z 1133 E. 147. St. Zapuščala jo je Bernarda, sinova Roberta, Georgea ter mater Mrs. Rose Ribar. Pogreb pokojnice bo v četrtek ob 10. v cerkvi sv. Jožefa v Collinwoodu. Na mrtvaškem odru leži v Brickman Sons Funeral Home na 7208 Superior Ave.

Frank Stopar

V torek zjutraj je umrl v Cleveland Clinic bolnišnici Frank Stopar ml., star 27 let, stanujoč na 478 E. 142. St. Tukaj zapuščala zalujoča soproga Mary, rojeno Prelc, 2 sina, Frank, star 4 leta, in Michael, star 2½ leti; očeta in mater, Frank, doma iz Lokve pri Divači, in Frances, rojena Bergeč, doma iz Zej pri Postojni, teto Ivanka Macerol, sestrično Ann Marie Macerol in več sorodnikov. Sestra Frances je umrla leta 1939. V starem kraju zapuščala tudi štiri strice in eno teto. Rojen je bil v Clevelandu. Bil je član dr. Slov. Dom št. 6 SDZ, dr. Napredek št. 132 AFU in Euclid Veterans Club. Tri leta bil mornar v U. S. Navy v drugi svetni vojni. Bil je zaposlen kot mizar pri Benton Construction Co. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152. St. ob 8:45 uri v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. ob 9:30 in nato na Calvarija pokopališče.

Smrt sov. generala

MOSKVA. — List Izvestija poroča, da je umrl sovjetski general Zoris Veršinin, ki je bil ob smrti star 54 let.

Rusi ljubimkajo z avstrijskimi dekleti

DUNAJ. — Sovjetsko vojaštvo je pričelo delati sestanke z dunajskimi dekleti, kar je bilo vojaštvu doslej prepovedano.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

DANES prično otroci razprodajati vstopnice za igro "Kaplan Klemen" (20. sept.) Vse vstopnice so po \$1. Kdor si hoče rezervirati kjerkoli v dvorani ali na balkonu sedež, doplača še 50c.

SLOVENSKI ODER šte. 8 je izšel. Za boljše razumevanje igre "Kaplan Klemen" priporočamo to izredno številko lista. Cena 25c.

IZ DRUGIH DRŽAV (Pa. Mich., Ill. in Wis.) so se napovedali gosti za igro "Kaplan Klemen." Vse izven-clevelandске goste opozarjamo, da si lahko po pošti rezervirajo sedeže v dvorani. Plačajo šele ob prihodu v Cleveland. Za rezervacijo pišite na našo pisarno.

SEJA Lige v petek zvečer ob 8. Vabim vse odbornike in prijatelje. — Matt F. Intihar, predsednik.

VAJA (Kaplan Klemen) danes celo tretjo dejanje, jutri 4. dejanje. Točno ob 7. — Režiser.

Razdobje Delavskega dne je zahlevalo mnogo smrtnih žrtev

Največ žrtev je bilo v državi Ohio, kjer je izgubilo v prometu življenje 21 oseb, 5 pa jih je utonilo.

SMRTNIH NESREČ tekem 78 ur trajajočega "week-enda" ob Delavskem dnevu je bilo nad 400.

Sedem ur pred tem, preden je bilo to 78-urno razdobje končano, je bilo 312 prometnih smrtnih nesreč, 48 utopitev in 82 smrtnih nesreč zaradi drugačnih vzrokov, skupaj 442 smrtnih nesreč.

Na cestah je bila po ena smrtna nesreča približno vsaki dve uri. Še pred koncem "week-enda" Delavskega dne je National Safety Council domneval, da bo okoli 440 smrtnih prometnih nesreč. Največ smrtnih nesreč je bilo zabeleženih v naši državi Ohio, kjer je izgubilo v prometu na cestah življenje 21 ljudi, pet pa jih je utonilo.

NAJNOVEJŠE VESTI

MUNSAN, Koreja. — Zavezniški člani korejske mirovne komisije so danes zahtevali od komunistov obračun o 3.404 zaveznikov vojnih ujetnikov med njimi 944 Amerikancih, ki jih ni nikjer in o katerih usodi ni pojasnil.

DODATNA POROČILA naznajo, da je bilo ob koncu Delavskega dne najmanj 574 smrtnih nesreč. 405 oseb je izgubilo življenje v prometnih nesrečah, 70 jih je utonilo, ostalih nesreč s smrtnim izidom pa je bilo 99.

CLEVELAND. — Centralni odbor CIO odbora za politično akcijo je sredi indorsiral kot svojega kandidata za župana okrajnega inženirja A. S. Porterja, ki je tudi kandidat okrajne demokratske organizacije.

SALZBURG, Avstrija. — Policija je identificirala truplo nekega avstrijskega gorskega vodnika, ki se je smrtno onesrečil že pred petdesetimi leti. Truplo je bilo zamrznjeno v ledu in popolnoma ohranjeno.

NEMČIJA BO TRDNO STRNJENA Z ZAPADOM

Kancler Adenauer je izjavil, da posled ne bo šlo več samo za združitev Nemčije, temveč tudi za osvoboditev vzhodnih nemških bratov. — Velika poparjenost med komunisti, od katerih ni bil niti eden izvoljen. — Sovjeti pravijo, da je izid volitev posledica "terorja" nemške zapadne policije.

BONN, Nemčija. — Kancler dr. Konrad Adenauer, ki je zmagal s plazno slično zmago, je povedal burno ploskajoči množici v ponedeljek, da bo usmeril svojo politiko v pravcu osvoboditve Vzhodne Nemčije izpod sovjetskega jarma.

"Doselej smo zmerom govorili o združitvi Nemčije. ... Ali ne mislite, da je nastopil čas, da govorimo tudi o njeni osvoboditvi? Naše prizadevanje mora biti posled usmerjeno v smer osvoboditve osemnajstih milijonov prebivalcev Vzhodne Nemčije, ki so zdaj zaslužni pod sovjetskim jarmom."

Adenauer je govoril z balkona mestne hiše 25.000-glavi množici, ki je imela v rokah goreče baklje v proslavo dneva in večera.

"Ne glede na to, kako ste včeraj volili, je zdaj napočil čas, da strnemo svoje vrste in se posvetimo delu za osvoboditev vzhodnih teritorijev. Naše smernice morajo biti vsebovane v osvoboditvi in bratstvu Nemčije in v združitvi vse Evrope."

"Jaz vam govorim kot predstavnik vseh Nemcev", je rekel. "Če pa hočemo doseči to, potrebujemo prijatelje in lastno moč. Nedeljska odločitev nemškega ljudstva nam je zagotovila prijatelje na Zapadu. Izid na-

ših nedeljskih volitev bo izvajal svoj vpliv tudi na Italijo in Francijo."

Dimenzije Adenauerjeve zmage so tako ogromne, da so osupnile celo voditelje njegove lastne stranke in strahovito poparile njegove nasprotnike. Zmaga je bila tako ogromna, da se danes že govori v Bonu, da je bila prevelika in da ne bodo mogli izvajati socialisti proti Adenauerju nobene učinkovite opozicije, tudi če ustvarijo kombinacijo z manjšimi strankami. Komunisti niso dobili niti enega sedeža, kar pomeni, da ob prihodnjih volitvah sploh ne bodo mogli na glasovnico.

Sovjeti, ki so pripovedovali Nemcem, da pomeni glas za kanclerja Adenauerja — glas za vojno, se tolažijo danes s trditvijo, da je izid volitev posledica "terorizma" zapadnonemške policije.

Ameriški uradniki v Nemčiji so zelo vzradoščeni nad to zmago, o kateri pravijo, da bo strnila nemški industrijski in vojaški potencial s svobodnim svetom. Neki nemški volilec je pojasnil svoje naziranje takole: "Opažovali smo Francoze, ki so ravnali napačno, opažovali smo Italijane, ki so delali prav tako napačno. Zato smo sklenili, da je napočil čas, ko moramo mi storiti, kar je prav!"

Bivši preds. Truman je govoril na Delavski dan v Detroitu, kamor sta ga povabili CIO in AFL

Mr. Truman je udaril po Eisenhowerjevi administraciji, o kateri je rekel, da je administracija za koristi velikega podjetništva, ne malega človeka.

DETROIT. — Bivši predsednik Harry Truman je imel na Delavski dan na stopnicah tukajšnje mestne hiše govor, katerega je poslušalo 15.000 ljudi, — nadaljni milijoni pa so ga poslušali in gledali na radiu in televiziji. V Detroitu sta ga povabili skupno delavski organizaciji — CIO in AFL.

Mr. Truman je dejal, da se zdi, da se je sedanja republikanska vlada vrnila k "filozofiji, da je vlada tu zato, da pomaga velikemu podjetništvu". Bil je deležen velikega aplavza, ko je označil Taft-Hartleyjev zakon kot slab zakon. Dejal je tudi, da ni opazil v tem zakonu še nobenih sprememb, katere je obetal sedanji predsednik Eisenhower v svojih kampanjskih govorih.

Bivši predsednik je v svojem govoru pohvalil pokoj. senatorja iz Michigana Arthur Vandenberg in bivšega demokratskega senatorja Moody-a.

Mr. Truman je kritiziral politiko Eisenhowerjeve administracije v pogledu gradnje hiš in stanovanj, njene nazore glede velikih javnih naprav ter njene prizadevanja za uravnovešene proračuna na račun manjših izdatkov za zračno silo, ki je naša prva in glavna obramba. Dalje je napadel zakon o olju, čigar ležišča so pod morjem ob obalah posameznih držav, kateri

zakon daje posameznim državam pravico do tega olja.

Truman je dalje rekel, da se je tudi on vnel za uravnovešene proračuna, dokler se ni pojavila nevarnost, v kateri se še vedno nahajamo. "Varstvo in zaščita proti tej nevarnosti pa je važnejša kakor vsi uravnovešeni proračuni sveta", je rekel Truman.

"Varnost in zaščita naroda in dežele je prva in glavna stvar", je rekel. "Ne morem razumeti, kako more kdo tako malomarno postopati glede naše varnosti v časih, v katerih živimo. Po mojih mislih je velika in močna letalska sila, ki bi ščitila naša industrijska središča, v sedanjem času več vredna kakor pa uravnovešeni proračun."

Nato je Mr. Truman pohvalil delavce v vzhodnem Berlinu za njihov junaški odpor proti komunizmu.

Trumana je predstavil ljudstvu governor države Michigan. Za Trumanom sta govorila tudi predsednika CIO in AFL.

Napad na ameriški bus v Maroku

CASABLANCA. — Neznani napadalc so streljali na neki ameriški avtobus, ki vozi med ameriškim letalskim oporiščem v Novcauru in Casablanca.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Kdo je izgubil—

Na E. 61. St. in Carry Ave. je bil najden šop ključev. Kdor jih je izgubil, naj kliče EN 1-7910. Razprodaja se nadaljuje—

Trgovina s pohištvo in potrebnostmi za dom Grdina in Sinovi na Waterloo Rd., nadaljuje veliko razprodajo raznega blaga po ugodnih cenah. Podrobnosti v oglasnem delu lista.

Seja—

Podružnica št. 15 Slov. ženske zveze ima nocoj ob 8. uri sejo v navadnih prostorih.

Seja—

Gospodinski klub AJC na Recher Ave. ima v četrtek zvečer ob 7:30 sejo, h kateri so vabljeni vse, ki se za dom zanimajo.

V bolnišnici—

V ponedeljek je bila prepeljana s Svetkovo ambulanco v St. Alexis bolnišnico Mrs. Frances Lozar z 960 E. 224. St.

Seja—

Seja Društva sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ nocoj ob 8. uri bo na domu tajnice Matilde Ropert, 19601 Kildeer Ave. namesto v AJC na Recher Ave.

Iz bolnišnice—

Frank Jakšič, 6111 St. Clair Ave., se je vrnil iz bolnišnice. Zdravje se mu počasi obrača na boljše.

Rojenice—

Mr. in Mrs. Frank Znidar, 15606 Holmes Ave., se je rodila hčerka-prvorojenka. Vse je zdravo in veselo. S tem so postali Mr. in Mrs. Grill s Halle Ave. in Mr. in Mrs. Spenko s Calcutta Ave. stari oče in stara mati. Frank Znidar je član glavnega odbora KSKJ in vodja atletike pri tej jednoti. Čestitamo!

Seja—

Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ imajo nocoj ob 7:30 sejo v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Rojenice—

Mr. in Mrs. Joseph Kokal, 15228 Saranac Rd. se je rodila punčka. Mati je v "Doctor's" bolnišnici. Vse je zdravo. Čestitamo!

Redna seja—

Društvo sv. Ane št. 4 SDZ ima nocoj ob 7:30 redno sejo. Po seji gre članstvo v Grdinov pogrebni zavod na St. Clair Ave. molit za umrlo članico Mary Turk.

Sestanek—

St. Mary's P. T. Unit ima v četrtek ob 7:30 sestanek v Study Club Room pod cerkvijo. Sestanki bodo redno vsak drugi četrtek v mesecu.

Povratak iz Juggoslavije—

Mrs. Anna Boldan, 14401 Thames Ave., ter njen sin Joseph, ki stanuje v New Yorku, sta se na Delavski dan srečno povrnila iz Juggoslavije, kamor sta šla obiskat v Kočevje pri Krki, sestro, strica in sorodnike, s katerimi je bilo veselo snidenje. Imela sta priložnost, osebno videti položaj in razmere ter imata tudi veliko zanimivih poročil.

CLEVELAND. — Včeraj se je vpisalo v clevelandске osnovne šole rekordno število učencev in učenek, — namreč 107.805. V mnogih šolah ni prostora za otroške vrtce.

WASHINGTON. — Unija stavbinskih mizarjev, ki je bila 24 dni izven Ameriške delavske federacije, se je včeraj zopet povrnila v to delavsko organizacijo.

Dr. Josip Gruđen:

Zgodovina slovenskega naroda

II. Razširjanje luteranstva v posameznih pokrajinah

Le nerada in po dolgem obotavljanju sta Adam Ravbar in Andrej Gall odšla s svojimi četami 24. septembra z Bleda. Stanovi so se maščevali nad katoliškimi blejskimi podložniki s tem, da so 24 kmetov zaradi zastalih davkov v znesku 800 renskih goldinarjev vtaknili v ječo, dasiravno je bila oskrbnica blejskega gospostva, Ana Marija Lenkovič, pripravljena vsoto plačati. Eksekucija proti luteranskim kmetom pa se je zavlačevala do 1. 1589. Še le 12. avgusta istega leta poroča brik-senski škof nadvojvodu, da se je 17 kmetov izpreobrnilo, 16 pa jih je odšlo proti odkupnini zemljišč v skupnem znesku 4132 goldinarjev. Tako se je novoversko gibanje na Bledu završilo popolno zmago brik-senskih škofov.

Ob istem času, ko je grozila nevarnost, da se poluterani blejska župnija, je zastavila protestantska propaganda tudi v bližnjih Lescach. Tu je bil zaščitnik luteranov radovljiški graščak Moric pl. Dietrichstein. Z njegovo pomočjo se je naselil pri leščanski cerkvi predikant Peter Kupljenik kot "plačani (provisionierter) pridigar radovljiškega gospostva" od tod se je širilo protestantstvo zlasti po Radovljici in bližnjih vasah. — Kupljenik je bil sin nekega radovljiškega kovača.

Deset let je bil katoliški duhovnik in župnik v Korvorju. Potem ga je pa, kakor sam pripoveduje, čitanje nemških in slovenskih luteranskih knjig privabila za novo vero. Okoli 1. 1563. je odpadel in bil od deželnih stanov nastavljen predikant v Lescach. Dobival je od njih letne plače 30 goldinarjev, Dietrichstein mu je dajal 20 goldinarjev in hrano brezplačno, plemstvo iz okolice pa 12 goldinarjev. L. 1571. je izjavil, da ima blizu 400 obhajancev, med temi plemiče iz okolice, njih u službe in večino radovljiških meščanov, ki se vsi obhajajo pod obema podoboma. — Radovljiška graščina je bila last deželnega kneza in Dietrichstein jo je imel le v zastavo za neko posojilo (Pfandhabener). Zato je bilo po tedanjih zakonih protipostavno, da si je privajal na radovljiškem svetu kakšno oblast v cerkvenih stvarih.

Nadvojvoda Karol mu je to 1. 1572. tudi jasno razložil in zagugal, da mu graščino odtegne, ako ne spravi Kupljenika takoj iz mesta in radovljiškega gospostva. Dietrichstein je prosil za pomoč deželne stanove in se nasproti nadvojvodu skliceval na to, da je Kupljenik nastavljen od dežele, ne pa od njega. Pravda se je vlekla nekaj let, ne da bi prišlo do odločitve. Dietrichstein in drugi njegovi so mišljeniki so vendar izprevideli, da na radovljiškem svetu ne bodo mogli napraviti varne luteranske postojanke. Zato so preostavili središče propagande na posestivo Kacijanarjev v Begunje. Posestnica gradu Katzenstein (sedaj ženska kaznilnica), Julijana Kacijanar, je bila posebno vneto luteranka in je prepuščala del svojega grajskega posloplja za bogoslužne shode. Katoliške cerkve se luterani niso upali polastiti. Tu sem so stanovi iz Ljubljane pošiljali svoje predikante.

Poleg Kupljenika sta pridigala Jurij Dalmatin in neki Klemen Bobek, krojač iz Radovljice. Ker so se v Begunjah zbirali pe le gorejski plemiči, ampak tudi podložni meščani in kmetje iz radovljiškega gospostva, zato je nadvojvoda Karol 1. 1577. Julijani Kacijanar prepovedal imeti na svojem gradu sestanke krivoverce. Prepoved seveda ni imela uspeha, ker so prav takrat deželni stanovi bili na višku svoje moči. Zato je poslej nadvojvodu delal na to, da bi vsaj preprečil vpliv begunjske propagande na svoje mesto Radovljico. Z odlokom dne 22. marca 1580 je prepovedal Radovljčanom, naj ne hodi, jo poslušat v Begunje luteranskih pridig in naj odpravijo iz mestna "šepavega človeka (denkrumpen Menschen), ki biva pri Požmokovi vdovi".

Ta "šepavi človek" je bil menda krojač Klemen Bobek, ki je v letih 1580 do 1590 pridigal v Katzensteinu. Isto leto je prišel tudi ukaz, naj zapro odpadlega duhovnika Petra Kupljenika in iztrajajo krivoverca Jerneja Tulčaja. Koliko so vsi ti odloki zalegli, je spoznati iz naslednjih dogodkov. Kupljenik je še več let bival v Radovljici, kjer je imel svojo hišo, in pridigoval. Tu in tam je obiskal tudi bližnje gradove in zbirališča protestantov. Usoda ga je zadela 1. 1578, ko so ga loški lovci pri Zeleznikih ujeli in vrgli v ječo, čez teden dni pa tirali na avstrijsko mejo v Gorico, kjer so ga izročili patriarhovemu sodišču, kateremu je bil kot bivši katoliški duhovnik podvržen. Sam nadvojvoda je takrat pisal patriarhu, naj s Kupljenikom strogo postopa, ker je eden glavnih luteranskih kolovodij in velik upornik. Patriarhov namestnik je takoj proti njemu naperil tožbo zaradi krivoverstva in zlorabe duhovniške službe. Iz strahu pred smrtjo je Kupljenik prekal vse svoje zmore in obljubil do konca življenja v katoliški veri živeti.

Dne 2. avgusta 1587, neko nedeljo, se je vršil slovesni prekléc v kapiteljski cerkvi (in collegiata ecclesia) v laškem Vidmu. Navzočna je bila vsa duhovščina in mnogo ljudstva; Kupljenik je stal na evangelijski strani na vzvišenem kraju. Preiskovalni sodnik neki kapucin, je pridigal o njegovih zmotnih naukih, nato je Kupljenik sam glasno prečital prekléc in ga podpisal. Odstavljen je bil od duhovniške službe in obsojen v dosmrtno ječo. O Božiču in o Veliki noči je imel stavi v spokorni obleki pred cerkvijo. Toda Kupljenikova ječa ni dolgo trajala. Menda se mu je še isto leto posrečilo uiti. Ne motimo se, da so tudi tu kranjski stanovi imeli svojo roko vmes. Leta 1590. so mu po petindvajsetletnem službovanju dovolili pokojnino. Kje je umrl, ni znano.

Med tem je šla lutrovska propaganda v Radovljico naprej. Na čelu ji je bil mestni pisar Jakob Dinstmann. Nadvojvoda Karol je tudi tu poizkusil pomagati katoličanom s tem, da je najprej mestni svet očistil luteranov. Pisar Dinstmann je bil od službe odstavljen in v mestni svet so bili imenovani sami katoliški svetovalci. Vendar na verske razmere to ni imelo posebnega vpliva. Shodi v Begunjah so bili vedno bolj obiskani, tako da je Julijana Kacijanar okoli 1. 1584. hotela prirediti protestantom posebno kapele za njihovo bogoslužje. Napravili so načrt in se dogovorili z radovljiškimi meščani in kmeti, ki so imeli pri zgradbi opravljati tlako in zanjo preskrbeti les in apno.

(Dalje prihodnjič.)

— Grand Canyon ni bil natančno premerjen vse do 1. 1923.

Slovenska Koroška

O komunistični tiskarni v Podljudelu

V Delavskem domu v Podljudelu, ki sta ga ustanovila župnik Arnuš in dr. Lambert Ehrlich, so komunisti 14. avg. t. l. odprli svojo tiskarno. V tej zvezi je celovski NT zapisal med drugim naslednje: "Iz uvodne muzike posnemamo samo, da bo tiskarna res "napredna," da bo res "ljudska" tiskarna in da bo, če povemo to tako, kakor si drugi niso upali, res komunistična tiskarna. Ob odvrtitvi so se seve "gospodje tovariši," ki so po več let študirali tudi bogoslovje in sedaj v svoji razdvojeni duši ne najdejo pravega sorazmerja, obegnili ob Mohorjevo tiskarno in Mohorjevo družbo, ki je pač že v drugem stoletju svojega delovanja na Koroškem in na cellem slovenskem ozemlju. Zanimala bi nas pač še imena onih "slovenskih duhovnikov-odbornikov Mohorjeve družbe, ki so bili proti obnovitvi družbine tiskarne." Mi poznamo samo enega slovenskega duhovnika, ki je bil proti, pa tudi ta je tekom zadnjega leta pod pritiskom dogodkov z dne 20. januarja 1952 v Novem mestu, bistveno spremenil svoje naziranje. Vsekakor pa se nam zdi povsem nerazumljivo, da "gospodje tovariši," ki so kot dijaki obražali vse farove in bili v svojem študiju bistveno vzdrževani od slovenskih duhovnikov, sedaj napadajo delo istih slovenskih duhovnikov. Verjetno je to višek slovenstva in dokaz "naprednosti".

Avstrijski odgovor SZ

V AD smo danes teden omenili, da se je 19. avg. sestel gl. odbor avstrijskega parlamenta, da se posvetuje o odgovoru na sovjetsko noto glede nadaljnjih pogajanj o avstrijski mirovni pogodbi. 29. jul. je namreč svet. vlada vprašala Avstrijo, ali podpira tako imenovani skrajšani predlog avstrijske mirovne pogodbe, kakor so ga sestavile tri zapadne velesile. Na seji avstrijskega parlamenta 19. avg. je najprej poročal zun. minister dr. Gruber. Dejal je, da se je zunanje politični položaj na svetu v zadnjih tednih in mesecih tako bistveno spremenil in izboljšal, da more Avstrija z zaupanjem pričakovati izboljšanja tudi pri pogajanjih o avstrijski mirovni pogodbi. Zastopniki vseh vladnih strank so se nato izjavili za odgovor SZ, kakor ga je pripravila zvezna vlada. V njem stoji, da so zapadne tri velesile že opustile "skrajšano drž. pogodbo" in je zato upanje, da ni več nobenih ovir za čimprejšnjo sklenitev avstrijske drž. pogodbe, ki naj Avstriji zagotovi svobodo, neodvisnost in mogočost gospodarskega življenja.

Po odobritvi vladnega odgovora sovjetski vladi je gl. odbor sprejel še predlog, naj bi zvezna vlada dosegla pri vseh 4 zasedbenih velesilah, da bi bil pri po-

gajanjih za avstrijsko drž. pogodbo kot enakopraven zastopnik tudi predstavnik avstrijske vlade.

Za ZDA in SZ tudi Velika Britanija

Britanski vis. komisar za Avstrijo je te dni naznanil avstrijski vladi, da tudi Vel. Britanija od 1. jan. 1954. ne bo več zahtevala, da bi Avstrija plačevala britanske zasedbene stroške. Od tega dne bo Vel. Britanija sama plačevala te stroške. — Sedaj čaka Avstrija samo še, da stori to tudi Francija.

Oddaja električnega toka Italiji

Avstrijske elektrarne bodo začele 29. septembra oddajati električni tok v italijansko omrežje. V ta namen je bila postavljena v bližini Lienz vel. transformatorska postaja. — V tej zvezi bodi še omenjeno, da se mudita sedaj v Avstriji dva zastopnika Svetovne banke, ki sta obiskala prejšnji teden elektrarne na Koroškem. Zanimala sta se zlasti za naprave nove veleelektrarne v gorovju Reisseck. Če dobi Avstrija zadostno posojila bo ta veleelektrarna dograjena v glavnem že konec prihodnjega leta.

"Solnograjski seminar za ameriške študije"

Konec avgusta se je začel v Solnogradu 3. letošnji poletni teden seminarja za ameriške študije. Ta ustanova ima svoj sedež v krasnem gradu Leopoldskron. Omenjeni seminar je bil ustanovljen 1947. z namenom, da bi dobili evropski slušatelji v njem kar se da obsežno in jasno podobo o ameriški civilizaciji in ameriški družbi. Finansirali so to ustanovo ameriški zasebniki odn. amer. zasebne ustanove, funkcijo vodstvenega svetovalca pa so prevzeli profesorji harvardske univerze. Vsako leto se udeležijo tečajev, ki jih seminar razpisuje, okrog 350 mladih evropskih intelektualcev obeh spolov. Seminar razpolaga med drugim tudi z izredno popolno knjižnico amer. del. Delovanje seminarja se razteza zaenkrat na 10 evropskih držav, one za železno zaveso ne pridejo v poštev. Zgolj iz tehničnih razlogov med zainteresiranimi državami zaenkrat še niso Španija, Portugalska, Turčija in Grčija. Bistven pogoj za sprejem štipendije je dobro znanje angleščine. Od leta 1950, je prevzela ameriška "Charity Corporation" skrb za rastočo finančna bremena tega seminarja; njen predsednik je dekan zgodovinske fakultete rochesterske univerze Dejer Perkins, blagajnik pa je neki amer. industrijalec, na čelu seminarjskega vodstva pa je danes ravnatelj Shepherd Brooks.

Razno

Slovensko kulturno društvo v Celovcu priredi sredi tega meseca v Kolpingovi dvorani domačo zabavo z igro in vinsko trgatvijo. — Velikovški dekan Kristof Zebedin prevzame v teh dneh šmohorsko dekanijo. Po rodu Nemec se je vendar popolnoma priučil slovensčine in je kljub

nasprotovanjem priznaval Slovencem vse njihove pravice; tudi v svojem uradnem poslovanju. Zato so se slovenski farani Vovber in št. Štefana zelo priščno poslovili od njega, saj je bil njihov dobri varuh in učenik dobrih 28 let.

Vesli iz Slovenije

Kaj tišči Domžalčane

Pred leti, ko je še stal na bistiškem mostu med Domžalami in Virom sv. Janez, je nekdo vprašal tedanjega domžalskega župana Vrečarja, zakaj drži sv. Janez prst na ustih. G. Vrečar je nekaj časa premišljal, pa le ni pogruntal. Hudomušni Verjan mu je nato povedal: "Sv. Janez drži prst na ustih češ, bodite tihi, da svet ne zve, koliko dolga imajo Domžalčani." — Domžale so hotele biti od nekdaj napredne. Imele so velike potrebe, zato tudi velike izdatke. Pod novo vlado se razmere niso dosti spremenile. Na eni zadnjih sej mestnega odbora so razpravljali o raznih potrebah občine in o sredstvih, ki so za to na razpolago. Pokazalo se je, kot tolikokrat v preteklosti, da je potreba brez števila, sredstev pa zelo malo. Za vse potrebe je na razpolago komaj 29 milijonov dinarjev. Porabili jih bodo za popravilo šol v Krtini, Ihanu, Dobu in Domžalah. — Domžalsko mestno občino so pred leti raztegnili tako, da obsega sedaj tudi stare občine Dob, Ihan, in Jarše. — Zgradili bodo menda tudi kopališče, za katerega imajo že zbranega en in pol milijona dinarjev. Radi bi imeli Domžalčani tudi "kulturni dom" — le kaj počno z nekdanjim Sokolskim domom, z Društvenim domom in Godbenim domom — pa jim je stvar nekoliko draga. Po načrtih naj bi tak dom stal čez 30 milijonov dinarjev, ki jih pa ni kod vzeti. Huda je zlasti stanovanjska stiska. "Ljubljanski dnevnik" piše: "Poleg tega je bilo govora o tem, da se v Domžalah ducat dvo — ali tričlanskih družin šopiri v tri ali celo več sobnih stanovanjih, med tem ko več sto prošenj (za stanovanja) čaka nerešenih."

Škodljivost pijančevanja
Večina obiskovalcev starega kraja ve po svoji vrnitvi veliko povedati o neizmernemu uživanju pijače. Ljudje so menda obupali nad vsem in se udali pijači. Varčevati pravijo tako nima smisla, ko je denar vsak dan manj vreden. Če si ga pa malo več privoščimo, pa vsaj pozabimo na vse težave. To so menda najobičajnejši izgovori rojakov v domovini, ki so se predali pijači. Da je čezmerno uživanje alkoholnih pijač narodu škodljivo, je stara resnica. To so spoznali tudi sedanji komunistični oblastniki v starem kraju. Začeli so lani obsežno kampanjo, ki pa ni rodila pravega uspeha. "Slovenski poročevalec" piše o tem vprašanju 5. avg. med drugim

Ženska dobi delo
Iščo se ženska za lahko hišno delo, pranje in likanje, en ali dva dni na teden. Kličite EX 1-3431. (180)

Sivilje (Power) za šivalne stroje izkušene začetnice
za delo na ženskih oblekah. Dobra prilika za novo naseljenke. Angleško ni potrebno. Bloomfield Co. 2212 Superior (180)

MALI OGLASI
V fari Marije Vnebovzete Blizu Holmes Ave., lepa 7 sobna hiša z 4 spalnicami. Blizu Lake Shore Blvd. Se lahko takoj vselite, 1 družinska z 6 velikimi sobami, dvojna garaža, plinsko gretje. Kovac Realty 960 E. 185th St. KE 1-5030 (180)

Harmonika naprodaj
Dobro ohranjena harmonika s prijetnim glasom poceni naprodaj. Oglasite se pri Mencin na 1173 E. 61 St. —(180)

Hiša naprodaj
Na 8707 Cannon Ave., za 2 družini, 5 in 5, odprto med tednom od 6 do 8 zv., od 1 do 8 zv. v soboto in od 10 do 5 pop. v nedeljo. Na E. 93 in Harvard.

Stanovanje se odda
Dva moška dobita stanovanja, po dogovoru tudi hrano. Na razpolago garaža. Slovensko naselje, v bližini avtobusna postaja in cerkev. Nedaleč od E. 185 St. Kličite IV 1-8870. (sept. 9. in 11.)

tudi tole: "Problem alkoholizma je v Jugoslaviji zelo pereč. Alkohol postaja naš sovražnik, ki povzroča moralni in kulturni razvrat . . . nevarnost alkoholizma se je razširila celo med šolsko mladino . . ." Iz nadaljnega članka je razvidno, da oblast proti popivanju ni ukrenila ničesar učinkovitega, nasprotno pravi pisec omenjenega članka "naradili smo mnogo stvari, s katerimi smo alkoholizem še povečali."

Gospodarska razstava v Domžalah

V začetku avgusta so imeli v Domžalah gospodarsko razstavo, ki so se je udeležile vse tovarne in večji obrtniški obrati iz ljubljanske okolice. Poleg izdelkov tekstilnih tovarov so vzbujali

Moški dobijo delo

Boring Mill Operators
To delo je na razpolago na našem 2. šiftu
Morate biti izkušeni in sposobni sami sestavljati
11 ur vsak večer (55 ur na teden)
Visoka plača od ure tudi incentiva in nadurna plača
Obiščite naš employment urad od 8 - 4:30 — v soboto od 8 - poldne.

THE OSBORN MFG. CO.
5401 Hamilton Ave. (182)

Turret Lathe Operators
Izkušeni in neizkušeni
1. in 2. šift
53-urni teden
Air-Conditioned tovarna
ROTOR TOOL CO.
26300 Lakeland Blvd. (179)

Ženske dobijo delo

DEKLETA in ŽENSKES
16 let ali več stare za zavijanje, sortiranje različnih del
Vzamemo začetnice
Stalno delo
MENK BROS. LAUNDRY
643 East 103rd St. (178)

Ženska dobi delo
Iščo se ženska za lahko hišno delo, pranje in likanje, en ali dva dni na teden. Kličite EX 1-3431. (180)

Sivilje (Power) za šivalne stroje izkušene začetnice
za delo na ženskih oblekah. Dobra prilika za novo naseljenke. Angleško ni potrebno. Bloomfield Co. 2212 Superior (180)

MALI OGLASI
V fari Marije Vnebovzete Blizu Holmes Ave., lepa 7 sobna hiša z 4 spalnicami. Blizu Lake Shore Blvd. Se lahko takoj vselite, 1 družinska z 6 velikimi sobami, dvojna garaža, plinsko gretje. Kovac Realty 960 E. 185th St. KE 1-5030 (180)

Harmonika naprodaj
Dobro ohranjena harmonika s prijetnim glasom poceni naprodaj. Oglasite se pri Mencin na 1173 E. 61 St. —(180)

Hiša naprodaj
Na 8707 Cannon Ave., za 2 družini, 5 in 5, odprto med tednom od 6 do 8 zv., od 1 do 8 zv. v soboto in od 10 do 5 pop. v nedeljo. Na E. 93 in Harvard.

Stanovanje se odda
Dva moška dobita stanovanja, po dogovoru tudi hrano. Na razpolago garaža. Slovensko naselje, v bližini avtobusna postaja in cerkev. Nedaleč od E. 185 St. Kličite IV 1-8870. (sept. 9. in 11.)

Ženska dobi delo
Iščo se ženska za lahko hišno delo, pranje in likanje, en ali dva dni na teden. Kličite EX 1-3431. (180)

Sivilje (Power) za šivalne stroje izkušene začetnice
za delo na ženskih oblekah. Dobra prilika za novo naseljenke. Angleško ni potrebno. Bloomfield Co. 2212 Superior (180)

pozornost zlasti izdelki podjetja "Remont mlinov," ki izdeluje vsakovrstne potrebščine in naprave za mline. To domžalsko podjetje je prodrlo s svojimi izdelki celo na inozemski trg. Podoben uspeh je dosegla mengeška tovarna "Glasbila," ki izvažala del svojih izdelkov v Anglijo in v Izrael. Jarški Pirnati so pa razstavljali svoje znane "vozičke."

Moški dobijo delo

TAPCO
zdaj izbira izkušene moške
Z A
TOOLMAKERS
Experimental Work
Building Jigs and Fixtures
SELECT
TOOLROOM
OPENINGS

ARC
and
HELIARC
WELDERS
MAINTENANCE
TINSMITH
MACHINE REPAIRMEN
Če ste sposobni vas izučimo na delu za
PRODUCTION
BENCH
INSPECTION
HAND TRUCKING
MISCELLANEOUS
MACHINING

Employment urad odprti: V ponedeljek skozi petek 8 zj. do 4:30 pop. V soboto in nedeljo 8 zj. do 3:30 pop.

Prosimo prinesite izkaz državljanstva. Morate biti pripravljeni delati KATERIKOLI šift.

THOMPSON PRODUCTS, Inc.
23555 Euclid Ave. (C.T.S. Bus 28) (182)

FORD MOTOR COMPANY
Clevelandska tovarna
sprejema prošnje od
Novih Amerikancev

ki govore nekaj angleškega. Ta firma nudi visoke plače, dobre delovne pogoje in varnost za bodočnost. Zdjaj preiskujemo sposobne može za vsa različna dela. Prosimo oglasite se v našem employment uradu osebno na Engle Rd., južno od Brookpark. Če živite izven mesta, pišite na

FORD MOTOR CO.
17601 BROOKPARK RD.
Cleveland, Ohio (179)

MALI OGLASI
Iščejo stanovanje
Mirni trije odrasli iščejo 5 ali 6 sob v St. Clairski okolici. Kličite EX 1-0785. —(179)

Soba se odda
Odda se spalna soba moške-mu na 15634 Holmes Ave. (178)

Stanovanje se odda
Dva moška dobita stanovanja, po dogovoru tudi hrano. Na razpolago garaža. Slovensko naselje, v bližini avtobusna postaja in cerkev. Nedaleč od E. 185 St. Kličite IV 1-8870. (sept. 9. in 11.)

Ženska dobi delo
Iščo se ženska za lahko hišno delo, pranje in likanje, en ali dva dni na teden. Kličite EX 1-3431. (180)

Sivilje (Power) za šivalne stroje izkušene začetnice
za delo na ženskih oblekah. Dobra prilika za novo naseljenke. Angleško ni potrebno. Bloomfield Co. 2212 Superior (180)

Ženska dobi delo
Iščo se ženska za lahko hišno delo, pranje in likanje, en ali dva dni na teden. Kličite EX 1-3431. (180)

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

"Premisli se, Kal. Govoril bom z Amerikancem. Seveda bi vzel ženo in otroke s seboj. Tam ti bodo v dobro pomoč. In kar se tiče denarja za vožnjo, ga bo Erik Foss gotovo posodil tistim, ki so mu prav posebno potrebni. Govoril bom z njim. Če odbije, bomo pa dobili drugje posojilo. Zakaj prepričan sem, da ga boš takoj vrnil, ko si boš mola opomogel."

Kal je pogledal župnika izpod čela s svojimi zlatorjavimi očmi. Neprestano se mu je vrtelo v glavi. Najrajši bi bil zbežal.

"Tako torej, pa pojdi zdaj v kuhinjo in naj ti dajo kaj jesti. Tukaj imaš goldinar. Vrnili mi ga boš, kadar boš posestnik."

In župnik mu je položil svojo veliko belo roko na ramo in se potihem nasmejal. Potem je nekaj naročil v drugo sobo. Kal se je znašel pred vrati in imel je občutek, kakor da ga je popil nekaj požirkov preveč.

V

Zdaj so govorili ljudje samo še o potovanju v Ameriko in kogo vse bo Erik Foss vzel s seboj. Če pa so srečali njega samega in ga vpraševali, niso zvedeli ničesar pravega. Torej — Morten, Kvidal bo šel z njim? In Anton Noreng, materin ljubljencek? Erik je premišljal. Ni gotovo, je rekel. Ali je res, da hoče polkovnik poslati Ola Vaternja z njim, ko bo prišel iz ječe? Erik je zmajeval z glavo. In kaj je s propadlim učiteljem Jojem Bergom? Z njim, ki nikoli ne dobi službe, ker noče misliti tako, kakor bi moral? Erik ni naravnost odgovoril. Kaj pa je s Kalom Skaretom, z ženo in otroki? Ta bo gotovo šel. Takih ljudi zmeraj potrebuje. In s Perom Follom? Ta bo tudi šel. "Seveda, saj ni nobene ovire, če jim boš ti dal denar za vožnjo?" Erik Foss ni maral razumeti — okrenil je pogovor na kaj drugega.

A neke nedelje sredi poletja so se ljudje v cerkvi prav zares začudili, ko je župnik bral oklice. Oklical je Pera Folla, posestnikovega sina in posestnikovo hči Ano Gunnarsdatter Ramsøy.

Ljudje niso svojim ušesom verjeli. Kar strmeli so. Ven-

dar župnik se ni popravil. V klopi pa se sedel Per sam s svojo svetlo kodrasto brado, napihoval se je in ni črnil besede. On, pa najlepše dekle v fari! On, ki je šaril s politiko in s časniki in se ponašal, kakor da je poslanec — seveda, tudi svobodomislec je bil — neumnost vse skupaj. In zdaj naenkrat — dekle z Ramsøya. On! Ni mogel!

Obračali so se na žensko stran, kjer je sedela Ana. Sklanjala je glavo in ni hotela nikamor pogledati. Kaj takega!

Tudi njena sestra Bergitta je sedela tam. Gledala je v tla, kakor da je sram. Premišljevala je, čemu ji je Ana šele včeraj zaupala, kako je do tega prišlo. Zdravnikov sin, nori Klaus Broch, je bil iste krvi kakor Ana. In zdaj je morala skrivati svojo sramoto. Zato je odhajala s Perom v Ameriko.

Bergitta je sedela tam in strmela predse. Odpeljati se tako daleč in toliko videti in doživeti, je bila gotovo zapeljiva igra. To je bilo nekaj za Ano. Skoraj si je je Bergitta sama zaželela. Moj Bog, to je bilo vse nekaj drugega, kakor pa neprestano živeti v isti puščobi. Nekateri so bili odšli tja samo z dvema praznima rokama, tam pa so tako obogateli, da so se prevažali v steklenih kočijah. To vam je bil drugačen ples kakor pa tukaj. Bog ve, ali ni Ana ujela večje sreče kakor vsi drugi, čeprav se zdaj poroča s Perom.

Morten Kvidal se je bil končno odločil. Bil je v banki in vprašal za posojilo, da bi si takoj uredil veliko mizarsko delavnico. Da bi pričel sam iz malega, mu je šlo prepočasi. Iz tega ne bi bilo nikoli nič velikega, On pa je hotel takoj zaslužiti denarja, denarja za Kvidal. Da bi se naselil na tem majhnem posestvu, takoj pričel krčiti zemljo in se kopal naprej maaj za maalom, to bi mu vzelo vse življenje. Košček novine na koncu leta in še zmeraj ničesar za nova poslopja. Ne, za kaj takega ni imel potrpljenja, in Helena še manj. Banka ni odbila — samo pripelje naj dobre poroke. Ali kdo bo podpi-

sal, sinu onega, ki je ponaredil podpis in se obesil? Ah, saj si ni upal iti k ljudem in beračiti za kaj takega. Zastavljena, vsa pota zastavljena. Sestal se je nato znova s svojim dekletom: "Ali boš počakala name, če grem za dve, tri leta v Ameriko?" — "Dve, tri leta, to je dolgo. Ah, ne hodi, Morten!" — "Ali greš torej takoj z menoj?" — "Ona? Da bi šla v Ameriko? Za vse ne svetlo in tega ne bodo dovolili. Ko se je Morten poslovil od nje, se je skoraj jokalo. Hodi je po domačem dvorišču in vse v njem je divjalo. Kako je bilo to dekle ošabno, venomer je gledala zviška nanj. Venomer ga je tlačila k tlom. Ali zdaj ji bo pokazal, kljub vsemu bo odpotoval. Enkrat se mora pognat kvišku, če hoče doseči kaj boljšega. Gruditi revščino na tem majhnem posestvu, je bila neprestana muka. Odpotoval bo. Čez dve, tri, štiri leta se bo vrnil z denarjem. To je bila edina rešitev.

Vendar hudo je bilo gledati mater, ko ji je povedal. Ponoči je težko zaspal. Zdelo se mu je, kakor da beži od boja, ki bi ga moral tu doma izbojevati. Pri-

Kadar potrebujete zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile, se lahko in zanesljivo obrnete na obrtno na

L. Petrich — IV 1-1874
19001 KILDEER AVE.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

(DR. KERNA)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane \$3.25.

tudi
Slovensko-angleški slovar
(Dr. Kotnika)
Po pošti \$5.25

Dobite jih v
potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER
6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio
U. S. A.

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborna zdravila da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.
KE 1-0034

Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

jem je izpodletel. Odrgrati se od tega, kar je bilo kljub vsemu dom — za štiri leta! Dolgo je. In Helena!

Nekega večera je vzel brata Simena s seboj, da obideta polja. Bil je deček, ne še prav odrasel, vendar bil je najstarejši med brati. Odslej je moral zavzemati Mortonovo mesto. Poprej mu ni nikoli zaupal vseh svojih načrtov s Kvidalom, zdaj pa mu je pokazal veliki breg na oni strani reke, ki ga je oče kupil s posestvom vred. Tega bo treba izkrcati in zorati. Vsega je bilo približno 300 maalov najboljše zemlje. Korenin in kameinja je bilo sicer dosti, a ljudje so bili obdelali že slabšo zemljo. Simen bo moral pričeti tam in tam, izkopavati in orati, najeti ljudi, ko mu bo Morten poslal denar. Svetlojasi rdečelični fant je strmel v brata. To, kar si je bil izmislil, so bile velike reči. Če bo vse to nekoč prišlo pod plug, se bo lahko redilo petdeset krav in deset, dvanajst konj. Ojoj, to bo pravo veliko posestvo. Sicer se je slišalo malo neverjetno, ampak z Mortenom se niso dale zbijati šale. In preden sta stopila v hišo, mu je Morten pokazal, kje bo treba zidati. Sem pride pro-

strano gospodarsko poslopje, toliko in toliko veliko; v sredi kravji hlev, pravokotno nanj konjski hlev in skedenj. Vse rdeče pobarvano, z belimi oknicami in okvirji. In tu pred staro hišo mora biti postavljena nova hiša, toliko in toliko velika, na vsaki strani kuhinja, zadaj kamre, v sredi sobe in zgoraj cela vrsta prostorov. Prava graščina mora biti, belo preplekana, z vrhom spredaj in z drogom za zastavo, ki se mora dvigati visoko iznad vsega. Stala sta in pozabila na mala siva poslopja. Videla sta samo še veliko gosposko hišo. "Ti glej, da napraviš svoje, ko me ne bo," je rekel Morten, — "ko pridem domov, bom jaz napravil svoje."

Berit je sicer precej jokala, posebno, kadar je bila sama. Odkar je njen mož tako nesrečno izgubil življenje, je bil Morten tisti, na katerega se je naslanjala. Zdaj pa je šel svojo pot. Dolgo je hodil okrog, kakor da je poln smodnika, zdaj pa se je razpočil. Bili so dnevi, ko ni vedela ne kod ne kam, ampak nikoli ni trajalo dolgo. Nazadnje si je obrisala oči in pogledala drugam, in kakor po navadi je odkrila tam nekaj ve-

Želiš v osamljenosti zvestega prijatelja? Ga pri-voščiš svojim dragim? Naroči čimprej slovenski splošno misijonski mesečnik

"KATOLIŠKI MISIJONI"

V mesečnih obiskih te bodo razveseljevali ob tridesetletnem jubileju svojega obstoja skozi leto 1953 na 680 straneh. Urejevani od slovenskih lazaristov in tiskani v Buenos Airesu, ti bodo prinašali ob sodelovanju številnih slovenskih misijonskih pionirjev zanimiva poročila iz vseh delov sveta. Ob številnih lepih slikah boš lažje razumel aktualne članke, strahovito borbo človeštva za zmago dobrega nad zlim. Prijetno razvedrilo, široka razglednost, sočutje za duhovno bedo bližnjega, globoko cenjenje tvoje vere bodo bogati sadovi tega branja. V zahvalo se potrudijo, da bodo KATOLIŠKI MISIJONI brani v sleherni pošteni slovenski hiši v izseljenstvu, od vseh, ki jim ni vseeno, kam svet drvi.

Naročite Katoliške misijone takoj ali zahtevajte prve številke na ogled: Lenček Ladislav, Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Za U.S.A. in KANADO samo \$2 letno, s pestro priložbo "MISIJONSKA NEDELJA" na 178 straneh pa \$1 več. Pišite na naslov:

REV. CHARLES WOLBANG, C.M.
500 East Cheltenham Ave., Philadelphia 44, Pa. U.S.A.

BARAGOVA PRATIKA

ZA LETO 1954

ima pestro in zanimivo vsebino. Vsak jo bo vesel.

Naročite si jo dokler je v zalogi.

Stane \$1.25

s poštino,

kar je poslati v Money order, čeku ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 W. 34th St. Berwyn, Ill.
P. S.: Znamk, prosimo, ne pošiljajte

A. GRDINA & SONS

POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHISTVOM
1053 EAST 62nd ST. Henderson 1-2088

URADI V COLLINWOODU:
17002-10 LAKE SHORE BLVD. Kenmore 1-5890
15301 WATERLOO ROAD Kenmore 1-1235

FRANCE GORŠE
AKADEMSKI KIPAR

Izvršuje vsa dela cerkvene in liturgične umetnosti po lastnih izvornih načrtih, tudi postaje križevega pota v bakru, mavcu ali v žgani glini. Izvršuje tudi načrte za slikano okna, paramente, prapore, kelihe in monštrance.

6519 St. Clair Ave. Tel. HE 2-1290
Cleveland 3, Ohio

selejšega. Kaj ni zdržala, ko so bili otroci še manjši? Zdaj je bil vsaj Simen kolikor toliko odrasel. Moralo je iti, moralo je iti. Štiri leta niso nikaka večnost. Takrat bo menda še živela. In moj Bog, kaj pa če se vrne domov s cekini v rokah? (Dalje prihodnjič)

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

50 LET 50 LET

Zaradi 50-letnice obstoja naše trgovine s pohištvo

NADALJUJEMO

NAŠO VELIKO RAZPRODAJO POHIŠTVA IN HIŠNIH POTREBŠČIN

Obiščite nas in izkoristite priložnost, da po zmernih cenah kupite predmete odlične kvalitete za VAŠ DOM.

NAŠI PLAČILNI POGOJI so tako lahki, da se lahko prilagode VSAKEMU BUDŽETU.

Save Exactly \$20!

Sealy GOLDEN SLEEP INNERSPRING MATTRESS SALE!

Features found only in \$59.95 mattresses are yours for \$20 less! You really must see this amazing Sealy value to believe it! Hurry! Quantities are limited!

NOW ONLY \$39.95

IMAMO na zalogi še izvestno količino teh modrocov, zato je to odlična priložnost, da napravite dobro kupčijo in prihranite \$20.00, če kupite pravi pristni Sealy "Golden Sleep" modroc . . . Primerjajte ta modroc z drugimi in videli boste, da ima iste kvalitetne posebnosti, kot drugi modroci, ki jih prodajajo po \$59.95 . . . Vendar tako poceni dobite ta modroc samo sedaj, v teku naše VELIKE jubilejne RAZPRODAJE . . . Zato ne odlašajte, ampak nas obiščite ŠE DANES . . .

ANTON GRDINA IN SINOVI

FURNITURE DEALERS

15301-03 Waterloo Road KENMORE 1-1235

ODPRTO: v ponedeljek, četrtek in petek do 9. ure!
v torek in soboto do 6. ure
v sredo zaprto cel dan

DAJEMO EAGLE ZNAMKE

K. S. K. JEDNOTA

★ ★ ★ ★ ★

POSOJUJE DENAR

članom K. S. K. J. po 4½% obresti

nečlanom po 5½% obresti

na zemljišča in posestva

brez kake provizije

ali bonusa

★ ★ ★ ★ ★

Posojila so napravljena na tak način, da se na glavnico odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-353 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

V BLAG SPOMIN
ČETIRJE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA IN
SKRBNEGA OČETA

Frank Zalokar

ki je zaspal v Gospodu dne
9. septembra 1949

Srčno ljubljeni nam oče,
šel prezgodaj si od nas.
Dober, skrben bil si nam,
pogrešamo Te vsak čas.

Zalujoči ostali:

FRANK IN EDWARD, sinova
THERESA BUCKLEY, hči
Cleveland, Ohio, 9. sept. 1953.

POROČILO IZ PRVE ROKE — Zahodnoberlinski župan Ernest Reuter se razgovarja z Nemci iz po Sovjetih zasedene Vzhodne Nemčije, ki so prišli v Zahodni Berlin iskati živilske pakete.